

TALVISOTA KUHMOSSA

9./JR25 SOTAPÄIVÄKIRJA KUHMON RINTAMALTA

Alkuperäisestä sotapäiväkirjasta luettavaan muotoon muokannut

Matti Halonen 2015

P 3571**9./JR 25****SOTAPÄIVÄKIRJA****12.10.1939 – 8.4.1940**

- 12.10.1939 11.00 Komppanian päällikkö sai puhelimella kutsun saapua Helsingin IV poliisiasemalle.
- 11.30 Komppanian päällikkö sai poliisiasemalta kortin, jolla hänet kutsuttiin reservin ylimääräisiin kertausharjoituksiin.
- 14.00 Junan piti lähteä Ouluun.
- 14.45 Juna lähti Ouluun.
- 14.10.1939 03.00 Komppanian päällikkö saapui junalla Ouluun.
- 03.30 Komppanian päällikkö sai Ylivieskan sotilaspiiristä luettelon komppaniansa upseereista. Niistä yksi, vänrikki Immonen, oli jo saapunut, toinen ja kolmas, vänrikit Keränen ja Nyholm saapuivat komppanian päällikön kanssa samassa junassa.
- 09.00 Komppanian päällikkö saapui komppanialle määrättyyn majoituspaikkaan, Kempeleen kansakoululle. Mukana oli kolme upseeria.
- 11.00 Majoituspaikan tarkastus, puhdistus ja ikkunoiden peittäminen.
- 20.00 Komppaniaan saapui kymmenkunta miestä.
- 21.00 Miehet saunoivat.
- 15.10.1939 08.45 Komppanian päällikkö lähti, mukanaan komppanian liikekannallepanoupseeri, vänrikki Immonen. pataljoonan komentajan kanssa autolla Pyhäsalmen asemalle ja Haapajärven kirkolle.
- 10.30 Pysähdys ja aamiainen Rantsilan Lotta ravintolassa. Rantsila, kuten Piippola ja Kärsämäkikin olivat liputetut.
- 16.00 Komppanian päällikkö tuli Pyhäsalmele ja tarkasti kaksi taloa, joihin Pihti-putaalta tulevat komppanian miehet oli määrä majoittaa.
- 17.00 Komppanian päällikkö jätti vänrikki Immosen Pyhäsalmele ja lähti autolla Haapajärvelle "Op:n" päällikön kanssa.
- 18.00 Komppanian päällikkö saapui Haapajärvelle, missä majoittui Heinosen matkailukotiin.

- 10.45 Kinnulasta saapui Haapajärvelle 22 aliupseeria ja 119 miestä, kersantti J Pekkarisen (Suojeluskunnan päällikkö) johdolla, autoilla. He muodostivat komppanian rungon.
- 16.10.1939 08.30 Vänrikki Vuorinen ilmoittautui komppanian päällikölle.
- 11.00 Komppania majoittautui, Pyhäsalmeella olevia ... miestä ja Kempeleestä olevia ... miehiä lukuun ottamatta Haapajärven yhteiskouluun (neljä huonetta + toimisto). Majoituspaikka on hyvä. Ruokailu on yhden kilometrin päässä kansakoululla. Lotat huolehtivat muonituksesta.
- 12.00 Komppanian päällikkö kuuli, että miesten kokoontumispaikalla oli alikersantti Kojutti pudonnut humalassa autosta ja loukkaantunut hänet oli viety sairaalaan Pihtiputaalle.
- 17.10.1939 14.00 Pataljoonan lääkäri, tohtori Väinö Oksala suoritti komppanian tarkastuksen.
- 16.00 Komppanian päällikkö aloitti miesten sijoittamisen. Miesten kunto on hyvä.
- 18.10.1939 09.00 Oppitunti: Tasavallan puolustusvoimat.
- 15.00 -18.00 Komppanian päällikkö kävi tarkastamassa Pyhäsalmeella olevien miesten majoituksen. Komppania saunoi Osuuskaupan, Laakkolan ja Kaapolan saunoissa.
- 19.10.1939 09.00 -10.00 Oppitunti: Karttamerkit ja lyhenteet.
- 10.00 -13.00 Etäisyyden arviointiharjoitus Reisijärven tien varressa. Marssi 10 km. Pakkasta, huurretta.
- 19.00 "Or:n" ja "Op:n" yhteinen jumalanpalvelus. Haapajärven kirkossa. Pastori Näyhä saarnasi ja uruissa oli luutnantti Ossi Elokas.
- 20.10.1939 09.00 -12.00 Marssivarustusharjoitus Kärsämäen tien varrella.
- 13.00 -14.00 Oppitunti: S.O.
- 14.00 -17.00 Urheilukilpailu "Or:n" ja "Op:n" välillä. Kinnusten ja Reisikkäisten välillä oli syntynyt pitäjien välinen tappelu.
- 21.10.1939 09.00 -12.00 Tiedustelupartion toiminta Kärsämäen tien varressa.
- 13.00 - Suursiivous Lottien johtaessa.
- 22.10.1939 10.00 Jumalanpalvelus Haapajärven kirkossa.
- 14.00 Kiitosparaati Haapajärven Lotille erinomaisen muonituksen johdosta.
- 14.20 Lastaus junaan.
- 15.00 Juna, jossa myös Pyhäsalmissa ollut komppania osa oli, lähti liikkeelle Oulua kohti.

Komppaniaa koulutettiin Oulussa osana Jalkaväkirykmentti 25, sen kolmatta pataljoonaa, joulukuun 1939 ensimmäisiin päiviin saakka. Pataljoonan komentajana toimi kapteeni Solmu Salomies ja komppanian päällikkönä luutnantti Lahti. Lahden kaaduttua 28.1.1940 Hotakassa, päällikkönä jatkoi luutnantti Tammivuori. Rykmentti siirrettiin Kuhmon rintamalle 6.12.1939. Kolmas pataljoona, johon yhdeksäs komppania kuului, purettiin junasta Sotkamon asemalla ja marssitettiin Kuhmon kautta Jyrkänkoscalle.

Komppania siirtyy Kuhmon rintamalle.

3.12.1939	07.10	Tupatarkastus.
	10.00 -	Varusteiden kuntoon laittamista ja valmistautumista lähtöön.
4.12.1939		Varusteiden täydentämistä ja kuntoon laittamista.
5.12.1939		Aamupäivällä varusteiden kuntoon laittamista ja täydentämistä. Iltapäivällä valmistauduttiin lähtöön.
	18.00	Kuormasto oli lähtövalmiina. IV joukkue toimi hevosten kuormaustehtävissä. Kuormaamista kesti 6.12 aamuun saakka.
6.12.1939	03.30	Juna lähti noin klo 03.30.
	13.00	Juna pysähtyi Kontiomäen asemalle, jossa ruokailtiin.
	15.00	Saavuttiin Sotkamon asemalle, jossa toimitettiin vaunujen purkaminen komppanian kuormastoa lukuun ottamatta. Matka Kuhmoon suoritettiin autoilla. Kuhmossa majoituttiin Pihlajamäen taloon.
7.12.1939		Levättiin Pihlajamäen talossa. Samana iltana lähdimme tulilinjolle.
8.12.1939	08.00	Olimme Mieronahon talossa. Matka jatkui Petäjälammelle, jonne saavuimme kello 09.50. Siitä I joukkue lähti varmistusosastoksi ja saavutti "ryssien" huoltotien Klemetin talon raunioista 200 metriä länteen.
	12.06	I joukkue asettui aseisiin samalle kohdalle maantien reunaan. Komppanian päällikkö lähti, mukanaan I joukkueen varajohtaja, kersantti Paananen, tiedustelemaan asemia II, III ja IV joukkueita varten Klemetin kukkulalle. Asemat määrättiin seuraavasti: II joukkue Klemetin aukean oikeaan itä reunaan, III joukkue aukean pohjoisreunaan ja IV joukkue länsireunaan. Seistessään Klemetin taloaukean luoteiskulmassa komppanian päällikkö ja I joukkueen varajohtaja näkivät kolme "ryssän" ratsumiestä. Kun ei haluttu vielä ilmaista omia asemiamme, ei tultakaan vielä avattu. Kun ratsastajat ennättivät I joukkueen asemien kohdalle, he huomasivat I joukkueen. "Ryssä" huusi "Stoi", ampui kaksi pistoolin laukausta ja partio pakeni täyttä laukkaa. I joukkue ampui perään todennäköisesti osumatta, mutta partio tuhoutui hieman myöhemmin.
	12.15	II, III ja IV joukkue saapuivat Klemetin kukkulan pohjoisreunaan, josta alkoivat siirtyä heti komppanian päällikön osoittamiin aseemiinsa. Kun ensimmäiset miehet olivat paikoillaan, ilmestyi Klemetin talon raunioiden kohdalle noin puoli joukkuetta "ryssiä", joukossa hevosia ja neljä kuormahevosta. Komppanian päällikkö käski avata tulen. Siitä alkoi Klemetiin taistelu, jota "Or" kävi Klemetin aukealla viisi tuntia. Myöhemmin taisteluun osallistui "Ol:n" komppania vahvistamalla meidän oikeata sivustaamme ja "Op" oli vasemmalla alhaalla nevalta toisessa linjassa. "Ryssille" ilmestyi kaksi hyökkäysvaunua,

tykki ja kranaatinheittämiä sekä konepistoolimiehiä, jotka olivat puissa, meidän asemiemme sisällä.

"Ryssä" kaatui Klemetin linjalla noin 20, minkä lisäksi ammuttiin joitakin alas puista. Taistelussa kaatui vänrikki Keränen, joka hyökkäsi oikealta Klemetin kiertäen aukealle, tien eteläpuolelle.

Haavoittuneita olivat: Kersantti Kalervo Kinnunen, alikersantit Reino Linna ja Väinö Turpeinen, sekä sotamiehet Onni Paatelainen ja korpraali Aarne Leppänen.

Taistelussa kunnostautuivat erikoisesti: Alikersantti Vilho Kinnunen, sotamies Tuomas Stovel, kersantti Kalervo Kinnunen, sotamies Viljo Tillgren, korpraali Einari Pekkarinen ja vänrikki Eero Tammivuori.

Hajaantunut pataljoona perääntyi hätäntyneiden upseerien, luutnantti Sirviön ja vänrikki Vuorisen johdolle taaksepäin Petäjälammelle ja Mieronahoon.

	24.00	Noin kello 24.00 "Or:n" pääosat majoittuvat Mieronahon pohjoispuolella teltoihin, jonne myöhemmin haettiin taaksepäin paenneet miehet.
9.12.1939 -11.12.1939		Komppania lepäsi teltta-alueella.
11.12.1939	19.30	Komppania lähti Petäjälammen kautta Jyrkkään ja sieltä Jyrkän tiehaaraan, minne majoittui.
12.12.1939	08.00	Komppania majoittui teltoihin.
13.12.1939		Komppania purki teltat ja eteni Hotakan kylään, missä yöpyi Hotakan talossa.
14.12.1939	08.00	Puolijoukkue I joukkueesta lähti Kankivaaraan. Muu osa komppaniaa tuli ja asettui puolustukseen miehittämällä Kuhmon pataljoonan (Komppania Kuokkasen) asemat Hotakan tienhaarassa valtatie molemmilta puolilta.
	11.00	Alkoi "Ol:n ja Kuokkasen komppanian hyökkäys. "Or" pysyi asemissaan. Kun hyökkääjät vetäytyivät takaisin, ei "Or:nkään" puolustuslinja pitänyt, vaan komppania lähti joukkueittain vetäytymään takaisin.
	15.00	Komppania asettui taisteluasemiin yhden kilometrin päähän Hotakan tienhaarasta pohjoiseen.
15.12.1939	14.30 -15.00	"Ryssä" karkotti komppanian kahdella hyökkäysvaunullaan asemista. Komppania yöpyi Jyrkän tienhaarassa.
16.12.1939		Komppania muodosti taisteluvarion noin yhden kilometrin päähän Hotakasta pohjoiseen.
17.12.1939		Vetäydyimme pois Hotakasta.
18.12.1939 - 20.12.1939		Komppania oli pataljoonan reservinä, sijoitettuna noin puolikilometriä puolustuslinjan taakse, tukikohta Immosen kohdalle.
19.12.1939		Komppania hälytettiin everstiluutnantti Ilomäen käskystä ajamaan takaa ja tuhoamaan oikean kautta kaartanutta noin komppanian vahvuista vihollista. Kosketusta viholliseen ei saatu. Tällä retkellä paleltui noin 12 mieheltä jalat.

20.12.1939		Aamulla yllämainittu vihollispartio yllätti komppaniamme kaksi miestä ja hevosen, jotka olivat palaamassa muonanvientimatkalta komppanialle. Hevonen kaatui ja sotamies Viljo Kinnunen haavoittui vaikeasti.
	08.00	Komppania sai määräyksen palata leirialueelle lepäämään.
21.12.1939		Komppania oli reservinä ja levossa.
22.12.1939		Komppaniaan saapuivat komennettuina vänrikit Leskinen ja Karjalainen. Edellinen I joukkueen ja jälkimmäinen III joukkueen johtajaksi.
23.12.1939	16.00	Komppania sai käskyn hyökätä valtatie oikealta puolta noin 300 metrin päässä maantiestä ja valloittaa tienvälittömässä läheisyydessä etenevän 7.K:n kanssa Hotakan tienristeyksessä oleva mäki. Komppania suoritti annetun tehtävän vihollista tapaamatta.
	24.00	Komppania palasi samaa reittiä leirialueelle noin klo 24.00.

Kertomus Rastin taistelusta jouluaattona 24.12.1939.

Komppania palasi Hotakan valtaukselta leirialueelle Jyrkän tiehaaraan 23.12.1939 klo 23.50. Kello 24.00 komppanian päällikkö sai käskyn hyökätä aamulla 24.12.1939 Rastiin.

Komppania herätettiin klo 04.00 ja heti välittömästi oli ruokailu. Komppania oli lähtövalmiina klo 05.15. Komppania saapui Hotakan tienhaaraan klo 06.50, mistä lähti Kuivalan ja Aholan itäpuolitse Rastia kohti. Komppania kuuli tykistöammunnan klo 08.05, jolloin komppania oli Kuivalan ja Aholan välisessä maastossa. Kuivalan mäki, josta rakennukset oli poltettu, oli vapaa vihollisista, samoin oli myös Ahola. Aholasta puolikilometriä etelään, komppania lähestyi Rastin valtatieä, mistä kohtaa tarkasti tien. Tiellä oli tuoreita huopatossun jälkiä jonkin verran, mutta vihollisia ei näkynyt.

Noin kello 10.00 komppania saapui Rastin nevan reunaan, noin 400 metriä Rastin tienhaarasta pohjoiseen. Tähyttävä aliupseeri ja komppanian päällikkö totesivat kansakoulun mäellä liikkuvan muutamia vihollismiehiä.

Komppanian päällikkö totesi talokukkulan olevan vihollisen miehittämä ja teki seuraavan päätöksen:

- 1) Konekivääri, joka seurasi komppanian mukana, ottavat asemat nevan reunasta.
- 2) I joukkue, jonka vahvuus oli 1+3+12 ja jolla oli kaksi pikakivääriä ja konepistooleita, asettuu aseisiin konekiväärin suojaksi.
- 3) II ja III joukkue, sekä luutnantti Peltolan komppaniasta saapuneet kolme ryhmää, hyökkäävät vänrikki Karjalaisen johdolla oikealta noin puolenkilometrin päästä kaartuen kansakoulun mäelle.
- 4) IV joukkue jää reserviin I joukkueen taakse.

Puhelinyhteys I joukkueen asemista saatiin Hotakkaan noin klo 10.25 ja yhteys vasemmalla puolella olevaan Pudaksen komppaniaan klo 11.30.

Kun konekivääri ja I joukkue avasivat tulen noin klo 10.30, vihollinen vastasi siihen kansakoulun mäeltä ja valtatie varresta kiivaalla kone-, ja pikakivääritulella. Heti taistelun alussa haavoittui II joukkueen taistelulähettiläs sotamies Niskanen ja hetkistä myöhemmin I joukkueen tarkka-ampuja H Tuikkanen ja luutnantti Pudas.

Kello 11.25 joku luutnantti Lahden kanssa tarkasti Lahden komppanian I joukkueen ja konekiväärin asemia. Tulitaistelu jatkui kiivaana vihollisen ja Lehdon komppanian I joukkueen ja konekiväärin välillä. Kaartavalta oikealta siiveltä ei vain kuulunut mitään. Komppanian päällikkö lähetti taistelulähetin-

sä ottamaan sinne yhteyttä. Lähetin ilmoituksen mukaan siipi oli päässyt nevan saarekkeita pitkin noin 200 metrin päähän koulusta ja oli valmiina avaamaan tulen.

Noin klo 11.00 alkoikin oikealta siiveltä kuulua tulitaistelun ääniä. Kaartava siipi hyökkäsi urhoollisesti ja pakotti ”ryssät” lähtemään asemistaan. ”Ryssät” tekivät rynnäkön, joka lyötiin takaisin pistimillä. Kun kaartava siiven johtaja, vänrikki Karjalainen kaatui, tyrehtyi myös hyökkäyksemme. Kolme muuta miestä kaatui ja kaksi haavoittui oikealla sivustalla. Noin kello 12.30 saapui luutnantti Kokkila kahden konekiväärin kanssa. II linjassa oleva kapteeni Halosen komppaniat ja pataljoonan komentaja kapteeni Salomies määräsi hänet koko hyökkäyksen johtajaksi. Kapteeni Halonen määräsi vasemman sivustan (komppania Peltolan ja puoli komppaniaa Pudasta) johtajaksi luutnantti Peltolan ja kaikkien tien oikealla puolella olevien joukkojen johtajaksi luutnantti Lahden. Luutnantti Lahdelle kapteeni Halonen antoi seuraavan käskyn:

1) Luutnantti Kokkilan tuomat konekiväärin pannaan aseisiin. Komppania Lahden I joukkueen ja komppania Halosen I joukkue on hyökkäysvalmiina komppania Lahden joukkueesta oikealle, sekä II joukkue vielä tästä oikealle. III joukkue Halosen komppaniasta jää reserviin.

2) Hyökkäys alkaa rintaman suunnasta aavan nevan yli. Hyökkäys alkaa klo 13.45.

3) Konekiväärin seuraavat hyökkäystä ensi linjassa. Kun H-hetki oli klo 13.45 ja hyökkäyksen piti alkaa, oli vihollisen tuli niin kiivas, että hyökkäys ei voinut alkaa. Kapteeni Halonen antoi etulinjalle luvan, odottaa tulen vaimenemista. Vihollinen ampui ankarasti kranaatinheitintulta. Haavoittumisia tuli myös lisää myös takalinjassa. Kun vihollistuli ei vaimennut, vaan sen kranaatinheitinimet ampuivat myös Kankivaarasta, kapteeni Halonen käski etulinjan irrottautumaan ja vetäytymään Hotakkaan. 9./JR 25 alkoi vetäytyä klo 16.00 ja ilmoittautui kapteeni Haloselle Hotakassa klo noin klo 16.45. Leirialueelle komppania saapui klo 18.30 joulunaatto iltana.

Taistelussa komppaniasta kaatuivat:

Vänrikki	Karjalainen
Sotamies	Tillgreen Viljo
	Kauppinen Gideon
	Paananen Vilho

Taistelussa haavoittuivat:

Korporaali	Kinnunen Matti Nestori
Sotamies	Kinnunen Onni Armas
	Jauhiainen Eino
	Hannista Kaarlo
	Niskanen Otto
	Piispanen Matti
	Toikkanen Heikki

Komppanian pääll
Res. luutn

25.12.1939

Joulupäivän komppania vietti levossa. Joulupäivän iltana aloitettiin suojahautojen valmistus.

26.12.1939

Jatkettiin suojahautojen valmistamista.

- 27.12.1939 Jatkettiin suojahautojen valmistamista.
- 28.12.1939 Aloitettiin puolustuslinjan valmistaminen Jyrkän tien varteen.
- 29.12.1939 Jatkettiin puolustuslinjan tekoa.
- 30.12.1939 Puolustuslinjan tekoa Jyrkän tien varressa.
- 31.12.1939 Edelleen puolustuslinjan tekoa.
- 1.1.1940 Edelleen puolustuslinjan tekoa.
- Edellisenä yönä lähti partio, 1+9, johtajana alikersantti Voitto Kinnunen, lähti tiedustelemaan Hotakkaan, Kankivaaraan ja Salmivaaraan. Hotakka ja Salmivaara olivat vapaita vihollisista, mutta Kankivarassa partio kosketuksen viholliseen. Vastassa täällä oli niin vahva vihollisosasto, että partion oli lyhyen taistelun jälkeen vetäydyttävä takaisin.
- 2.1.1949 -21.1.1940 Komppania majaili edelleen Jyrkän tienvarrella ja jatkoi puolustuslinjan tekoa, sekä teki partioretkiä Hotakkaan ja Härköniemeen ynnä muualle.
- 22.1.1940 -27.1.1940 Komppania teki edelleen puolustuslinjaa, lukuun ottamatta I ja II joukkuetta, jotka yhdistettynä, vahvuudeltaan noin yksi joukkue, vänrikki E Tammivuoren johdolla, sai seuraavan tehtävän:
Noin 20 km komppanian majoituspaikasta itään, Nivan talon lähellä, oli saarrettuna vihollispartio, noin 40 - 50 miestä. Näiden avuksi oli pyrkimässä Saunajärveltä käsin noin 300 miehen vahvuinen vihollisen apu joukko. Vänrikki Tammivuoren partion tehtävänä oli tuhota tämä osasto. Partio lähti liikkeelle 21.1.1940 klo 19.00 hevosilla Jyrkän taloon ja jatkoi sieltä hiihtäen matkaa saapuen Nivan taloon 22.1.1940 klo 02.00. Satuaan tarkemmat ohjeet Nivan talossa olleelta kenttävartiolta, partio lähti edelleen liikkeelle klo 03.00.
Tultuaan Lutjan joen varteen., vänrikki Tammivuori jakoi partionsa kahtia ja otti itse toisen partion johtamisen käsiinsä. Toisen partion johtajaksi hän määräsi kersantti L Paanasen. Vänrikki Tammivuoren partio yllätti edetessään täydellisesti vihollisen, joka jonossa hiihteli partiota vastaan. Partio avasi äkkiä kiivaan tulen mitään aavistamatonta ”ryssäläis” jonoa vastaan. Viholliset pakenivat muutaman laukauksen ammuttuaan aamuhämärään. Partio asettui asemiin. Kersantti L Paanasen partio, joilla oli useampia konetuliaseita, kolme pikakivääriä ja yksi konepistooli, sai kosketuksen viholliseen aivan yllättäen aamulla kello 07.00. Tämäkin partio avasi kiivaan tulen viholliseen, joka heti perääntyi takaisin. Partio asettui asemiin. Molemmat partiot olivat asemissaan klo 19.00, jonka jälkeen miehet vuorotellen olivat asemissa vartiossa ja pitivät yllä lievää tulta. Kauempana olleet viholliset vastasivat harvaksen tuleen.
- 23.1.1940 03.00 ”Ryssät” lopettivat ammunnan. Silloin vihollinen nähtävästi kokonaan jätti taistelupaikan. Aamun valjetessa seutu oli vapaa vihollisista, jotka olivat perääntyneet Saunajärvelle. Partio kokosi sotasaaliina kevyen kranaatinheittimen, kiväärin kranaatinheittimen, pikakiväärin, kiikariviväärin ja noin 35 tavallista kivääriä suksia, kaasunaamareita ynnä muuta sotasaalismateriaalia. ”Ryssä” oli kaatuneina taistelupaikalla 40. Partiosta ei kaatunut eikä haavoittunut ketään.
- 24.1.1940 Partio poltti taistelupaikasta noin kahdenkilometrin päässä vihollisen hallussa olleen tukkikämpän. Vihollisia ei siellä silloin ollut.

- 25.1.1940 -26.1.1940 Partion miehet partioivat lähimaastossa saunajärven suunnalla tapaamatta elossa olevia vihollisia.
- 26.1.1940 Illalla partio palasi hiihtäen takaisin majoituspaikkaan Jyrkän tien varteen.
- 28.1.1940 Pataljoonamme sai käskyn edetä Hotakan tasalle, Rastiin johtavan tien suunnassa ja valmistaa puolustusasemat Hotakan tien tasalle molemmille puolille maantietä. Komppaniamme sai tehtäväkseen toimia taisteluvarvartiona ja sen oli asetettava aseisiin Kuivalan tasalle. Komppanian taisteluvahvuus oli tällöin kolme vajaan joukkueita, nimittäin II, III, ja IV joukkue.
- 04.00 Komppania lähti liikkeelle aamulla klo 04.00. Kun oli päästy Kokkomäen tien haaraan, komppanian päällikkö määräsi IV joukkueesta ryhmän alikersantti L Hakkaraisen johdolla varmistamaan tien oikeata puolta. Hotakan tien kohdalla komppanian päällikkö määräsi koko IV joukkueen tien oikealle puolelle vänrikki Turusen johdolla ja II joukkueen tien vasemmalle puolelle vänrikki Tammivuoren johdolla. III joukkue jäi reserviin. Näin komppania eteni määrätylle Kuivalan tasalle, missä alkoi valmistella taisteluvarvartioasemia. Kun komppania oli saavuttanut sille määrättyt asemat, komppanian päällikkö lähti pataljoonan komentajan määräyksen mukaisesti saamaan lähempi ohjeita pataljoonan komentajalta. Hiihdettyään takaisinpäin jonkin matkaa, avasi metsään piiloutunut vihollisen partio äkkiä tulen, jolloin hän kääntyi takaisin antamaan vänrikki Tammivuorelle määräyksen puhdistaa joukkueensa kanssa tien oikealla puolella oleva kukkula. Komppanian päällikkö seurasi Tammivuoren mukana tien yli tien oikealle puolelle. Vihollista ei kuitenkaan ko. kukkulalla ollut, vaan se ampui tien vieressä olevalta kukkulalta suon yli, jolloin komppanian päällikkö sai sankarikuoleman vihollisen luodin lävistäessä hänen sydämensä.
- Komppanian päällikkö luutnantti E Lahden kaaduttua, päällikkyden otti käsiinsä luutnantti Tammivuori. Kun vihollisen panssarivaunuja samaan aikaan tuli tietä pitkin Rastin suunnasta ja niiden suojassa kuorma-autot toivat lisää vihollisia, komppania vetäytyi hieman taaksepäin tien vasemmalla puolella olevalle kukkulalle II joukkueen ottamien puolustusasemien taakse. Kohta tämän jälkeen lähti vänrikki Rautojan johtama tyhmän vahvuinen partio tutkimaan taistelumaastoa, mutta ei tavannut vihollisia. Taistelussa haavoittui komppaniastamme sotamies Usko Kinnunen. Komppania yöpyi taistelupaikan läheisessä metsässä.
- 29.1.1940 06.00 Koko pataljoonamme miehitti aamulla Hotakan mäen ympäristöineen vihollista tapaamatta. Pataljoona teki puolustusasemia, ja vartioi ja partio aina 5.2.1940 saakka.
- 6.2.1940 Aamuyöstä komppania majoittui Tervasalmen maastossa.
- 7.2.1940 Illalla komppania siirtyi Petäjälammelle, josta se heti jatkoi matkaansa eteenpäin saatuaan määräyksen katkaista tie Klemetin ja Saunajärven väliltä. (Kukkula 101, Hirsimaja). Kun komppania saapui hyökkäysvalmiusasemiin noin 300 – 400 metrin päähän maantiestä, komppanian päällikkö määräsi kaksi ryhmää, joka joukkueesta etenemään tien laitaan. Johtajina toimivat joukkueiden varajohtajat. Mutta kun nämä taisteluryhmät tulivat 150 metrin päähän tiestä, oli heidän edessään vihollisen raivaama aukea ja vihollisen korsut aukealla, maantien laidassa. Taisteluryhmien johtajat eivät katsoneet voivansa edetä lähemmäksi tietä, vaan asettivat ryhmät aseisiin raivauksen reunaan ja lähettivät tilanteesta tiedon komppanian päällikölle. Komppanian päällikkö antoi näille ryhmille määräyksen pysyä asemissaan.

Kun pataljoonan komentajan käskyssä mainittiin, että samaan aikaan maantien toisella puolella hyökkää toisen pataljoonan kahden komppanian vahvuinen osasto tien samalla kohdalla, ja että tämän osaston partio ottaa yhteyden komppaniamme kanssa. Kun tätä yhteyttä ei kuitenkaan saatu ja tilanne näin oli muuttunut, komppanian päällikkö katsoi tehtävän siksi vaikeaksi, että lähti Petäjälammelle pataljoonan komentajalta saamaan lähempiä määräyksiä. Määräsi vänrikki Timosen komppanian päälliköksi.

Kohta tämän jälkeen vihollinen avasi ankaran tulen edessä olevista asemistaan ja pakotti edessä olevat taisteluryhmät muun komppanian tasalle. Komppanian päällikkönä toiminut vänrikki Timonen katsoi tilanteen siksi vaikeaksi, että määräsi koko komppanian perääntymään Petäjälammen suuntaan. Täällä tuli kuitenkin vastaan vänrikki Tammivuori, joka määräsi komppanian palaamaan takaisin ensiksi mainittuihin hyökkäysvalmiusasemiin, joissa komppania oli iltapimeään asti. Komppania palasi Petäjälammelle ja yöpyi sinne.

Kahakassa haavoittui sotamies Martti Manninen.

- 9.2.1940 Muu osa komppaniasta oli levossa Petäjälammella paitsi II joukkue joka sai käskyn häiritä vihollista maantien varressa Rastin ja Klemetin välillä.
- 06.00 III joukkue lähti liikkeelle klo 06.00, johtajana kersantti J Kinnunen. Partio tuli maantien lähelle Kulvetjärven eteläpään korkeudelle ja eteni maantien laidassa olevan vihollisen raivaaman aukean reunaan ja eteni aukeaa 50 - 60 metriä, kun vihollisen vartiomiehet avasivat tulen. Nämä vartiomiehet partio ampui, mutta samalla vihollinen avasi edessä olevista korsuista konekivääritulen, joka pakotti partion vetäytymään takaisin. Partio kiersi Kulvetjärven pohjoispäähän, eteni vihollisen raivaaman aukean reunaan ja asettui aseisiin tarkoituksella seurata vihollisen liikkeitä maantiellä ja tilaisuuden tullen katkaista puhelinjohdot maantien varrelta. Tällöin tuli Klemetistä päin noin 20 miehen vahvuinen vihollisosasto, jonka partio tuhosi viimeiseen mieheen, samoin yhden hevosen.
- 16.00 Partio palasi Petäjälammelle.
- 16.00 Komppania lähti Nivalle muun pataljoonan mukana, paitsi III joukkue joka jäi partioitehtäviin Petäjälammelle.
- 10.2.1940 Komppania saapui aamuyöllä Nivalle ja majoittui Nivan maastoon. Saman päivän iltana komppania palasi takaisin Petäjälammelle muitten pataljoonan osien jäädessä Nivalle.
- 11.2.1940 Aamulla komppania oli Petäjälammelle, missä majaili 20.2.1940 saakka.
- Komppania valmisti puolustusasemia, vartio sekä suoritti partiointia. Partiomatkoilla tuhottiin pieniä vihollispartioita, narrattiin ”ryssän” lentokoneista 18 sakkia erilaista muonaa, räjäytettiin yksi kuorma-auto ym.
- 20.2.1940 Illalla komppania lähti liikkeelle ja hiihti Jyrkän ja Nivan kautta Kälkäsenjärven rannalle.
- 21.2.1940 -28.2.1940 Komppania saapui mainitun järven rannalle, jossa komppania majaili 28.2.1940 saakka, lepäili ja suoritti vartiopalvelusta. Vihollisen lentokoneet olivat vilkkaassa toiminnassa, ampuivat ja pommittivat telttä-alueitamme. Korpraali J Juurikko haavoittui konekivääritulesta.

- 28.2.1940 Komppania lähti liikkeelle.
- 29.2.1940 Varhain aamulla komppania tuli Losoon, jossa komppania oli taistelussa saarroksessa olleen vihollisen kanssa.
- 29.2.1940 -1.3.1940 Taistelu oli toisinaan tulistakin, varsinkin vihollisen ilmavoimat olivat äärimmäisen vilkkaassa toiminnassa, ampuivat konekivääreillä ja pommittivat komppanian asemia. Mitään vaurioita lentokoneet eivät komppanialle saaneet. Tulitaistelussa vihollisen kanssa Losossa haavoittuivat: Alikersantti L Tainio, korpraalit V Syrjälä, U Rekonen, O Holm, K Kimiä, sotamiehet K Pappila, J V Tainio, E Parttimaa ja M Ohra-aho.
- 1.3.1940 Illalla komppania lähti hiihtäen Löytövaaraan päin missä asettui Silmälammen maastoon.
- 2.3.1940 Komppani oli teltoissa ankaran tykistötulen alaisena.
- 3.3.1940 03.00 Komppania lähti hyökkäykseen. Edellisenä päivänä ”ryssä” oli onnistunut miehittämään Kuusijoen Löytövaaran puolella olevan kukkulan. Komppaniamme sai tehtäväksi lyödä vihollinen pois kyseiseltä kukkulalta ja työntää se Kuusijoen taakse.
- 07.00 Aamulla komppania saapui takimmaisena kukkulan taakse, joka oli suomalaisten hallussa. Ensimmäisenä hyökkäsi hallussamme olevalta kukkulalta IV joukkue vänrikki Immosen johdolla vasemmalta, III joukkue vänrikki Vuorisen johtamana keskeltä ja II joukkue kersantti M Pasasen johdolla oikealta. Syntyi ankara tulitaistelu. Komppanian tukena oli kranaatinheitin, mutta ammusten vähyyden takia sen tuli jo kohta alussa lakkasi. Vihollisen tykistö ampui kiivaasti asemiamme taakse ja edessämme olleet vihollisen kranaatinheitin ampui asemiimme. Heti alussa vihollinen perääntyi ensimmäiseltä kukkulalta pois ja alkoi antautumisen merkkejä viimeiselläkin vallassaan olevalla kukkulalla, mutta kun kranaatinheitinimme lopetti ammunnan, niin vihollinen pureutui hallussaan olevalle kukkulalle ja aloitti ankaran tulen uudestaan vastaamme, joka taas tyrehtytti etenemisyritksemme. Komppania otti asemat valtaamallaan kukkulalta. Ankara taistelu jatkui koko päivän kummankin osapuolen säilyttäessä aamulla ottamansa asemat.
- Päivän taisteluissa kaatuivat: Korpraali Onni Aatos Kinnunen, sotamies K Hannila ja nostomies S Limigoja. Lisäksi kuusi miestä haavoittui.
- Koko seuraava yö taisteltiin samoissa asemissa.
- 4.3.1940 06.45 Vihollinen aloitti ankaralla konekivääri-, ja kranaatinheitin tulella painostaa asemiamme. Kun yöllä katkesi yhteys 8./JR 65:een, joka taisteli oikealla puolellamme ja kun ketjumme suuren haavoittuneisuuden takia oli peräti harva, vihollinen murtautui asemiimme monesta kohdasta ketjumme läpi. Komppaniamme oli pakotettu perääntymään takana olevalle kukkulalle. Samalla hetkellä komppanian päällikkö luutnantti Tammivuori haavoittui ja joutui sairaalaan. Kersantti M Pasanen jäi komppanian päällikön sijaiseksi. II joukkue asettui aseisiin hallussamme olevalle kukkulalle ja IV joukkue kersantti L Paanasen johtamana otti asemansa kukkulasta vasemmalle ja kävi samalla taistelua vihollisen kanssa, joka oli tunkeutunut III ja IV joukkueen

väliin ja yritti saartaa vasemmalta hallussamme olevan kukkulan. IV joukkueeseen ei komppaniasta saatu yhteyttä.

- 4.3.1940 13.00 Pataljoonan komentaja, kapteeni Salomies, lähetti pataljoonan ks. upseerin, vänrikki Rautojan ottamaan selvää tilanteesta 9./JR 25:n lohkolle. Vänrikki Rautoja sai yhteyden kersantti Pasaseen, joka johti komppanian oikeata siipeä. Täällä vallitsi rauhallisuus. Miehet olivat hyvissä asemissa korkealla harjulla. Kiväärיתי oli verraten voimakas.
Kun vänrikki Rautoja tapasi 10. Komppanian miehiä, miehet ilmoittivat, että heiltä loppuivat patruunat, eikä täydennystä onnistuttu saamaan, tällöin ”ryssä” pääsi sisään murtoon ja heidän oli jätettävä asemansa. Kersantti Pasanen oli vetänyt johtamansa sivustan vasenta siipeä taaksepäin. Vänrikki Rautoja palasi pataljoonan komentopaikkaan, jossa hän sai käskyn sulkea esikuntakomppaniasta ja 10.K:sta kootuilla miehillä (Vahvuus 20 miestä) rintamaan syntyneen aukon. Vihollinen oli korkealla harjulla hyvissä asemissa, Rautoja katsoi että tämän osaston voimat riittäisivät vihollisen takaisin työntämiseen. Huomattiin, että 8./JR 25:n lohkolle liikehti ”ryssiä”. Tämä komppania oli vetäytynyt takaisin ilmoittamatta siitä komppaniallemme mitään. Nyt olivat molemmat sivustamme avoimet ja vihollinen liikehti molemmilla sivustoilla, uskaltamatta kuitenkaan edetä edemmäksi jouduttuaan laukaustenvaihtoon partioittemme kanssa. Komppaniamme vetäytyi noin 150 metriä taaksepäin. Sivustat vedettiin kaarelle, koska näin saatiin oikealle syntynyt aukko pienenemään noin 200 metriä. Yhteyttä pidettiin partioimalla.
- 18.00 Eräs alikersantti toi tiedon, että 8./JR 65 vetäytyy ja 9./JR 25:n on tehtävä samoin. Komppaniat tulivat pataljoonan komentajan luo, josta ne palautettiin takaisin. Molemmat komppaniat pääsivät entisiin aseemiinsa.
- 5.3.1940 Lähetettiin partio tiedustelemaan harjulle, jossa edellisenä päivänä asemat olivat ja jonka vihollinen oli edellisenä iltana miehittänyt. ”Ryssä” alkoi tulittaa harjua ja laaksoa, jonka kautta partion oli kuljettava. Partio otettiin pois. Pataljoonasta tuli käsky, että komppanian oli tiedusteltava asemat, joka lyhentäisi puolustuslinjaa niin, että aukot täytyisivät. Tälle linjalle komppania vetäytyi vihollisen painostaessa.
- 15.40 Vihollinen aloitti kovan tulituksen, jonka seurauksena kaksi miestä kaatui ja seitsemän miestä haavoittui.
Kun asemat olivat tässä paikassa huonot, komppania vetäytyi noin 300 metriä taaksepäin. Vihollinen ei seurannut komppaniaa.
- 18.00 Tiedusteltiin pataljoonan komentajan, kapteeni Kokkilan, johdolla uudet puolustusasemat ja määrättiin lohkot tarkalleen.
- 21.00 Tapahtui uusien asemien miehittäminen. 9./JR 25:lle alistettiin noin 40 vänrikki Liisanantin johtamaa miestä.
- 6.3.1940 08.00 Lähetettiin partio (1+5) tutkimaan etumaastoa. Partio joutui laukaustenvaihtoon noin 50 miehisen vihollispartion kanssa. Partio menetti kaksi miestä kaatuneina.
- 13.00 Vihollinen avasi tulen asemiamme vastaan ja painosti yötä päivää. Pimeän aikana pienemmät vihollisosastot hiipivät aivan asemiemme eteen, jopa 10 metrin päähän. Kaikki vihollisen hyökkäysyritykset torjuttiin verraten helposti.

- 7.3.1940 Vihollinen painosti vasenta sivustaa. Ampui pikatykillä sekä kranaatinheit-
timellä ja aiheutti suuria tappioita. Muun muassa vänrikki Immonen, joka oli
aamulla ilmoittautunut komppaniaan.
- 8.3.1940 Vihollinen painosti vasemmalla sivustalla.
- 14.00 Vasemmalla olevat joukot vetäytyivät asemistaan, koska komppanialla ei ollut
reserviä. 7.K miehitti kersantti Yrjö Pasasen johdolla tyhjäksi jääneet asemat.
Alkuperäiset miehet haettiin takaisin asemiinsa. Vänrikki Liisanantti haavoittui.
Hänen tehtävänsä vastaanotti kersantti S Sutela, joka myös osoitti erinomaista
kuntoa. Kersantti M Pasanen haavoittui.
- 9.3.1940 Vihollisen tykistön tuli kiihtyi yhä. Miehiä kaatui ja haavoittui, joten miehitys
asemissa taistelun aikana oli hyvin harva. Vihollisen hyökkäysyritykset torjut-
tiin.
- Löytövaaran taistelujen aikana 3.3 – 10.3.1940 komppaniastamme kaatuivat
seuraavat:
Alikersantit	Nieminen Onni
Kinnunen Arne
Korporaali	Kinnunen Onni A
Sotamiehet	Hannila Kaarlo V
Kinnunen Viljo E
Janhunen Hannila Kaarlo V
Kinnunen Viljo E
Janhunen Yrjö E
Kirniä Matti
Aittola Viljam H
Limigoja Seeti U
Tuikkanen Onni M
Anttila Johannes
- Löytövaarassa kadonneita:
Sotamies	Höger Emil
Kangas Olli R
Kontio Arvid
Koskela Erkki
Pekkarinen Ilmari
Vilppola Emil
Vasara Tuomas
Vehkapuro Matti
Mattila Mikko |
|----------|---|
- Haavoittuneita oli yhteensä 53.
- 10.3.1940 Komppania vedettiin lepäämään Silmälammen maastoon, lammen länsipään
puolelle. Samaan aikaan tuli 7.K:sta vänrikki Stepan Juvonen komppanian pääl-
liköksi. Komppaniassa oli silloin viisi miestä.
- 23.00 Saapui 24 vapaaehtoista täydennysmiestä.
- 11.3.1940 06.15 7.K:sta siirrettiin komppaniaamme kaksi alikersanttia ja kolme sotamiestä.
Komppania lepäili korsuissa pääpuolustuslinjan takana.

12.3.1940		Komppania teki korsuja vihollisen tykistötulen alaisena. Vihollisen lentotoiminta oli vilkasta.
13.3.1940		Edelleen tehtiin korsuja.
	10.30	Pataljoonan komentajalta tuli määräys, että vihollisuudet loppuvat klo 11.00 samana päivänä. Seurasi jännittävä tuokio. Loppuuko vihollisen ammunta joka kiihtyi kiihtymistään, mutta kun kello oli 11.00, niin yhtä äkkiä ammunta lakkasi. Tuli hiljaisuus.
	11.00	Sotatoimet loppuivat.
	22.45	Koko pataljoona lähti hiihtäen Nivan kautta Ala-Jyrkkään.
14.3.1940	08.30	Komppania ruokaili Ylä-Jyrkässä ja lähti kasarmille saunaan, josta palattuaan komppania siirtyi Hotakkaan vartiotehtäviin.
15.3.1940		Vartiopalvelusta Hotakassa.
16.3.1940		Vartiopalvelusta Hotakassa. Vänrikki S Juvonen lähti lomalle. Vänrikki Luotonen tuli komppanian päälliköksi.
17.3.1940		Vartiopalvelusta Hotakassa.
18.3.1940		Vartiopalvelusta Hotakassa.
19.3.1940		Vartiopalvelusta Hotakassa.
		Partio kävi Rastissa etsimässä 24.12.1939 kaatuneita aseveljiä, mutta tuloksetta.
	19.50	Komppaniasta lähti partio (2+12) Luvelahteen, mukana teltta ja kahden vuorokauden kuiva muona.
20.3.1940		Vartiopalvelusta ja puhdistustöitä.
21.3.1940		Vartiopalvelusta ja puhdistustöitä. Komppanian päällikkö vänrikki Juvonen lähti lomalle. Päälliköksi tuli vänrikki Rautoja.
22.3.1940		Edelleen vartiopalvelusta ja työpalvelusta.
23.3.1940	04.45	Lähti partio (1+2) Luvelahdessa olevan partion vahvennukseksi.
	11.50	Kutsuttiin Luvelahdessa oleva partio takaisin komppanian yhteyteen.
24.3.1940		Vartiopalvelusta.
25.3.1940		Vartiopalvelusta. I ja II oli joukkue Rastia puhdistamassa.
26.3.1940		Vartiopalvelusta ja varusteiden kunnostamista.
27.3.1940	05.00	Teltojen purkamista.
	08.15	Komppania lähti hiihtäen kohti Lieksaa.

	20.00	Komppania majoittui teltoihin hiihdettyään 40 kilometriä.
28.3.1940	08.00	Hiihtomarssi jatkui edelleen.
	18.00	Komppania saapui Nurmijärvelle.
29.3.1940 -7.4.1940		Komppania majaili Nurmijärvellä. Joka päivä oli tavanmukaista harjoitusta. 5.4.1940 vänrikki P Juvonen saapui lomalta.
8.4.1940	06.50	Komppania lähti hiihtämällä kohti Lieksaa, jonne saapui samana päivänä klo 14.00.

9./JR 25 pääll
Res.vänr. vp. Stephen J Juvonen